

TÁJÉKOZTATÓ

**a Bács-Kiskun Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

2024. évi

TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Kecskemét, 2025. szeptember

Huszár Tibor tű. dandártábornok
tűzoltósági főtanácsos
katasztrófavédelmi igazgató

1. Kiemelt célok megvalósulása

A naprakész elméleti felkészültség és az egységes jogértelmezés érdekében az év közben kiadott jogszabályokat és belső szabályzókat folyamatosan feldolgoztuk.

Továbbra is kiemelten kezeltük a készenléti szolgálatot ellátók elméleti és gyakorlati ismereteinek fejlesztését, melynek eredményeként a féléves szintfelmérések a vármegyében átlagosan 94%-on voltak.

A központilag biztosított forrásoknak köszönhetően tovább javult a vármegyében az önkéntes tűzoltó egyesületek szakfelszerelésekkel és védőeszközökkel való ellátottsága. A 39 együttműködési megállapodással rendelkező egyesület működése stabil, a tüzesetek felszámolásába bevonhatók.

A vármegyében működő önkormányzati tűzoltóságok feladatukat magas színvonalon látták el, az extrém nyári időjárás során hatékonyan segítették a mentő-tűzvédelmi tevékenységet.

A lakástüzekkel kapcsolatos megelőző kampányokon túl nagy hangsúlyt fektettünk a szabadterületen keletkezett tüzesetek megelőzésére. Minden rendelkezésünkre álló kommunikációs csatornán foglalkoztunk a szabadban történő tűzgyújtás és a kerti hulladék égetés veszélyeivel.

Folytattuk az elmúlt években már sikeres médiakampányainkat, melyekben az időszaki aktualitást figyelembe véve népszerűsítettük a szén-monoxid érzékelők használatát, valamint a mustgáz veszélyeire hívtuk fel a figyelmet. A lakosságtájékoztatás területén új feladatként jelentkezett a füstérzékelők elterjedését támogató kommunikáció.

Kiemelten kezeltük a lakosság öngondoskodási képességének további erősítését, a polgári védelmi szervezetek elméleti ismereteinek bővítését, valamint a valós kockázatokra való gyakorlati felkészítésüket. Továbbra is prioritásként kezeltük az értékteremtő gyakorlatok szervezését.

A megelőzési tevékenységre ez évben is nagy hangsúlyt helyeztünk. A hatósági, szakhatósági feladatainkat egységes szemlélet szerint a határidők betartásával végeztük, előtérbe helyeztük a társhatóságokkal való együttműködést. Elláttuk a vízügyi- és vízvédelmi hatósági feladatokat az illetékességi körünkbe tartozó 91 településen. Folyamatosan végeztük a kéményseprő-ipari közszolgáltatók hatósági felügyeletét.

A kommunikációkra nagy figyelmet fordítottunk, a vármegyénk valamennyi jelentős írott és elektronikus sajtójával a kapcsolatunk kiegyensúlyozott.

2. Az elvégzett katasztrófavédelmi szakmai feladatok

2.1. Tűzoltósági szakterület

A szakterületen az egységes szakmai feladatellátást a tűzoltósági főfelügyelő/felügyelők szakirányítása biztosítja, ami a szabályzók szerint valósult meg. A szakirányítói tevékenység a műveletirányítás és a katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (KMSZ) munkájára is kiterjedt.

Az Igazgatóság működési területén hat hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP) (Baja 21 település, Kalocsa 17 település, Kecskemét 16 település, Kiskőrös 13 település, Kiskunfélegyháza 10 település, Kiskunhalas 12 település), három katasztrófavédelmi őrs (Kiskunmajsa 7 település, Nagybaracska 10 település, Solt 10 település) működik és lát el napi készenlétet, összesen 87 fővel és 33 gépjárművel. A mentő-tűzvédelmi feladatokban további 39 önkéntes tűzoltó egyesület (ÖTE) működik közre.

A szükséges elméleti és gyakorlati tudás elsajátítására, szinten tartására és fejlesztésére, a képesítések megszerzésének biztosítására az elmúlt évekhez hasonlóan nagy hangsúlyt fektettünk. Az önkéntes tűzoltó állomány részére a jelentkezők számához és lakhelyükhöz igazodva jogszabályban megfogalmazott és delegált külön képzéseket tartottunk.

Vármegyénk erdőtűz-veszélyeztetettségi besorolása miatt kiemelten kezeltük a nagy kiterjedésű, hosszantartó erdőtüzek felszámolására történő felkészülést, ezért minden évben felkészítést tartunk a beavatkozó és az irányító állomány számára. 2024. június 18-án a KEFAG Zrt. bevonásával

Harkakötöny külterületén tartottuk az ún. „erdőtüzes” gyakorlatunkat. A gyakorlaton a tájékoztató és terepvezetési feladatok mellett kiemelten kezeltük az irányítási pont és a beavatkozó állomány pihentetési lehetőségeinek kialakításának gyakorlását. Rendelkezünk egy úgynevezett „erdőtüzes indulókészlet”-tel, amelyben a tűzoltás logisztikai háttéréhez szükséges eszközöket helyeztünk el (tartalék rádiók, informatikai háttér, sátrak, fektető anyag, áramfejlesztők, hűtők, védőital, stb.).

A nagyterjedésű erdőtüzek felszámolásával kapcsolatos tapasztalataink elismerését jelentette, hogy 2024. augusztus 01-11. között az Észak-Macedóniának nyújtott segítség keretében az erdőtüzek felszámolására kiküldött magyar szárazföldi tűzoltó kontingens irányításában 2 fő vett részt a Bács-Kiskun VMKI állományából.

Az ágasegyházi raktárbázison kialakított gyakorló pályán a KMSZ 9 alkalommal összesen 59 fő szaktevékenységet végző önkéntes tűzoltónak tartott képzést, elsősorban a zárt térbe történő behatolás, füsttel teli helyiség átvizsgálása témakörben szerzett tudásuk fejlesztése érdekében.

A hivatásos beavatkozó állomány felkészültségének növelése érdekében a KMSZ 24 alkalommal online oktatást tartott, melyek témái többek között a tüzeseti tapasztalatok, tanulságos tüzesetek feldolgozása voltak.

A Bács-Kiskun VMKI tűzvédelmében fontos szerepet töltenek be az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok (a továbbiakban: ÖTP). A vármegyénk területén működő 9 ÖTP összesen 43 település mentő tűzvédelmét látja el. Az ÖTP-k működése biztosított volt, a személyi állomány megtartása azonban komoly kihívást jelent a számukra. Az állami forrásokkal való gazdálkodásuk szakmai célszerűségi szempontú ellenőrzését a HTP parancsnoki, a tűzoltósági felügyelői és főfelügyelői állomány végezte. Szolgálati létszámuk és szolgálatsszervezésük a helyi sajátosságokhoz, lehetőségekhez igazított. A napi készenléti szolgálatot a 10-12 fő főfoglalkozású tűzoltó mellett egyéb jogviszonyban foglalkoztatott tűzoltóval (1-8 fő) és önkéntes tűzoltóval (3-16 fő) biztosítják.

Az ÖTP-k szakmai felügyelete folyamatos, beavatkozásaik szervezeten, a szakmai irányelvek figyelembevételével valósultak meg. A káreseteket a legtöbb esetben önállóan számolták fel. 2024-ben 1215 káreset felszámolásában vettek részt. A központi költségvetés által biztosított pályázati forrásból 33 645 263 Ft támogatásban részesültek.

A vármegyében a Kecskeméti HTP és a Kalocsai HTP működési területén találhatóak létesítményi tűzoltóságok, melyek száma az év során eggyel emelkedett. Kecskeméten a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság, a P-Development Kft. és 2024. július 01-től az Autóflex-KNOTT Kft. telephelyén alkalmasszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság, Foktón a Viterra Növényolajgyártó Kft. alkalmasszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság, valamint a Pannonia Bio Zrt. dunaföldvári telephelyén a Tolna VMKI határozata alapján főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működik. Jogszabály változás következtében 2024. október 01-től a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok esetében a hatósági feladatokat, valamint a szakmai irányítást és ellenőrzést a BM OKF gyakorolja.

Bács-Kiskun VMKI illetékességi területén 39 ÖTE rendelkezik együttműködési megállapodással (továbbiakban: EMÜ), ebből 36 ÖTE kötött EMÜ-t az Igazgatóság irányítása alá tartozó hivatásos tűzoltó-parancsnokságokkal, ezen felül a működési terület szerinti Dunaföldvár ÖTE kötött EMÜ-t a Kalocsai HTP-vel. Az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységüket a szabályozók folyamatos követésével és megfelelő szaktudással végezték. Az ÖTE-k 2024-ben összesen 451 káreset felszámolásában vettek részt.

Az elmúlt évben folytatódott az ÖTE-k fejlesztése, és szakmai támogatása, a BM OKF-MTSZ pályázaton 36 ÖTE sikeresen vett részt, aminek eredményeként összesen 27 732 653 Ft természetbeni és pénzbeli támogatásban részesültek.

A Bács-Kiskun VMKI területén összesen 4450 káresethez lettek riasztva a tűzoltók 2024-ben, ami az elmúlt öt év második legmagasabb vonulási számát jelenti. Tüzesethez 1893 riasztás történt (9,3%-os emelkedés az előző évhez képest), ebből 1064 beavatkozást igényelt, 145 eset kiérkezés előtt felszámolásra került, 585 eset téves jelzés, 6 eset szándékosan megtévesztő jelzés volt. Ezen

kívül 93 eset utólagos jelzés volt. Műszaki mentéshez 2557 riasztás történt (10,3%-os csökkenés az előző évhez képest), ebből 1896 eset beavatkozást igényelt, 134 eset kiérkezés előtt felszámolásra került, 525 eset téves jelzés és 2 szándékosan megtevésztő jelzés volt.

A műveletek 98,1%-át I-es vagy I/Kiemelt riasztási fokozatnak megfelelő erővel, gyorsan és hatékonyan számolták fel tűzoltóink.

A tüzesetek 30 alkalommal magasabb riasztási fokozatban kerültek felszámolásra, ami közel azonos az előző évvel:

- 27 esetben II-es (15 szabad terület, 7 otthonjellegű-, 1 mezőgazdasági-, 2 tárolási létesítmény, 1 egyéb, 1 közlekedés területén);
- 1 esetben III-as (1 otthon jellegű létesítmény);
- 2 esetben IV-es (2 szabad terület).

Az év során júliusban volt olyan rendkívüli időjárási esemény (viharkárok), amely nagyszámú műszaki mentést igényelt nagyobb területre kiterjedően.

Kiemelt káresetek:

- 2024. március 26-án Kiskunmajsán egy 200 m²-es családi ház és a hozzá épített melléképület égett teljes terjedelmében (III/Kiemelt);
- 2024. július 13-án Császártöltés külterületén, közel 6 ha-os területen fenyves erdő égett (IV/Kiemelt);
- 2024. július 28-án Sükösd külterületén, 6 ha-on erdő aljnövényzete égett (IV/Kiemelt).

2024-ben 23 esetben (bűncselekmény alapos gyanúja miatt 9, haláleset miatt 1, a tüzeset minősített fokozata 3, súlyos életveszélyes sérülés miatt 7, vezetői döntés alapján 3 esetben) indult tűzvizsgálati eljárás, amelyből 4 jelenleg is folyamatban van. A lezárt tűzvizsgálatok 91%-a zárult megállapított keletkezési okkal [11 nyílt láng, 2 dohányzás, 1 öngyulladás, 2 elektromos energia, 2 hőtermelő berendezés, 3 robbanás (kémiai), 2 ismeretlen].

A tüzek megelőzését szolgáló lakosságtájékoztató tevékenység folyamatos és aktív volt a Területi Tűzmegeelőzési Bizottság (a továbbiakban: TTB) közreműködésével. A TTB 2024-ben az interneten történő tájékoztatáson felül szervezőként vagy meghívott résztvevőként további 13 rendezvényen működött közre. Minden külső felkérésnek a lehető legmegfelelőbb szintű kitelepüléssel tett eleget. Az élmény alapú ismeretterjesztés keretében tűztálcát, füstsátort, VR szemüveget, gyerek tűzoltóruhákat próbálhattak ki az érdeklődők, illetve a kapacitás függvényében tűzoltó gépjármű került kiállításra. Közel 15 ezer főre becsülhető a témával megszólított személyek száma. A 2024. év kiemelt témája a lakástüzek haláleseteinek megelőzése a füstérzékelők népszerűsítésével, amelyhez tanulságos rövidfilmet készítettek és osztottak meg a közösségi felületeken. A tűzmegeelőzési tárgyú összes sajtómegjelenés száma a 2024. évben közel 500 volt. A TTB a munkája során szoros együttműködésben áll a rendőrséggel, a mentőszolgálattal, az önkormányzatokkal, a nemzeti park igazgatóságával és minden egyéb érintett megkereső társadalmi szervezettel.

A 2024. augusztusában Mohácson megrendezett XVII. Gróf Széchenyi Ödön Országos Tűzoltósport-versenyen a vármegyei csapat összetettben az első helyezést érte el.

2.2. Polgári védelmi szakterület

A veszélyhelyzetek megelőzésére, a kockázatelemzésre, a felkészülésre, a gyors reagálásra, a védelmi és biztonsági igazgatásban résztvevők, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek, valamint a lakosság felkészítésére minden időszakban kiemelt figyelmet fordítottunk.

A Bács-Kiskun vármegye területén található települések veszélyeztetettségének felmérése az előírásoknak megfelelően megtörtént, a veszélyelhárítási tervek felülvizsgálatát határidőben végrehajtottuk.

A 119 települési, 3 kirendeltségi, 11 járási terv és a területi (vármegyei) veszélyelhárítási terv pontosítását, szükségszerű módosítását elvégeztük. A tervrendszer elemei egymásra épülnek, ezért

a felülvizsgálat a települési tervekkel kezdődött a polgármesterek bevonásával, majd a járási tervek pontosítását követően a helyi adatok felhasználásával végül a területi terv felülvizsgálatát hajtottuk végre. A központi (országos) összesített tervhez a pontosított, naprakész vármegyei adatokat megküldtük.

A Területi Védelmi Bizottsággal együttműködve naprakészen tartjuk a Nukleáris Baleset-elhárítási Intézkedési Tervet.

A polgári veszélyhelyzetek tudatos, tervszerű megelőzése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a lakosságvédelmi ellenőrzésekre, összesen 581 helyszíni ellenőrzést folytattunk le, ebből lakosságvédelmi kockázati helyszíneken 304-et.

A polgári védelmi felügyelők és a katasztrófavédelmi megbízottak bevonásával 12 vis maior eseménnyel kapcsolatos helyszíni ellenőrzést végeztünk.

Operatív Törzs működése 2024. szeptember 15. és 2024. szeptember 27. között a Dunán levonuló árhullám kapcsán volt indokolt.

A tárgyidőszakban szervezett törzsvezetési gyakorlatok scenáriója a vármegyei veszélyeztetettségnek megfelelő hatás (árvíz, illetve rendkívüli téli időjárás) elhárításra való felkészülésre irányult. Összességében a gyakorlatokról elmondható, hogy a bevont személyi állomány a meghatározott feladatokat jó színvonalon hajtotta végre.

A védelmi bizottságok katasztrófavédelmi munkacsoportjaiba beosztott állomány elméleti és gyakorlati felkészítését végrehajtottuk. A védelmi bizottsági ülések mindegyikén napirendre kerültek a katasztrófavédelmi témájú előterjesztések, mely a Területi Védelmi Bizottság tekintetében az alábbiak szerint alakult:

1. 2024. I. félév:

- a) Tájékoztató a vizek kártételei elleni védekezésre való felkészülés aktuális helyzetéről, a veszélyeztetettségről és a megelőzés érdekében végrehajtott és a tervezett feladatokról;
- b) Tájékoztató a lakosságvédelemmel összefüggő aktuális tevékenységekről.

2. 2024. II. félév:

- a) Tájékoztató a téli időjárási események kezelésére történő felkészülés helyzetéről;
- b) Tájékoztató a lakosságvédelemmel összefüggő aktuális tevékenységekről;
- c) Tájékoztató a Dunán levonult árvíz elleni védekezésről.

Az Igazgatóság a tárgyidőszakban 3319 fő köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetbe beosztott részére tartott tovább- és szakkiképzést. Az önkéntes mentőszervezetek a települések veszélyeztetettségét alapul véve alapvető vízkár-elhárítási, vezetés-irányítási, logisztikai feladatokba és rendkívüli időjárási események kezelésébe, városi kutatási és mentési feladatokba vonhatók be. Mentőcsoportjaink 28 káresemény felszámolásában vettek részt.

Az önkéntes mentőszervezetek a 2024. évben részükre kiírt pályázaton összesen 2 849 873 forintot nyertek el, technikai eszköz üzemeltetésre.

Az illetékességi területünkön 7 település, 8 veszélyes anyaggal foglalkozó ipari üzem veszélyeztető hatása miatt rendelkezik külső védelmi tervvel. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) Kormányrendelet 24. § 1) bekezdése értelmében valamennyi érintett településen lebonyolításra került a részleges (*Baja, Dunavecse, Kiskunfélegyháza, Solt*), vagy a komplex (*Kecskemét, Kiskunhalas, Lakitelek*) külső védelmi terv gyakorlat, melyeknek szerves részét képezték a lakosságvédelmi és tájékoztatási feladatok is.

A komplex külső védelmi terv gyakorlat végrehajtása mindhárom település esetében az érintett veszélyes üzem saját gyakorlatával összehangoltan történt.

A Katasztrófavédelmi Közösségi Szolgálat (a továbbiakban: KKSZ) végrehajtására 48 érvényes együttműködési megállapodással rendelkezünk. Tárgyidőszakban 359 fő középiskolás vett részt a KKSZ teljesítésében az Igazgatóság valamely fogadóintézményében.

A katasztrófavédelmi megbízottak részt vettek a lakosságvédelmi és védelmi igazgatási feladatokban, a közbiztonsági referensek képzésében és a szakmai tevékenységük koordinálásában. Emellett megfelelő felkészítést követően tűzvédelmi, illetve vízügyi hatósági részfeladatokban is közreműködtek.

2.3. Hatósági szakterület

Az eredményesség érdekében komplex, integrált hatósági szemlélettel, a hatósági munka megelőzést szolgáló feladatait egymásra épülő rendszerben alkalmaztuk.

A tűzoltósági, az iparbiztonsági, a vízügyi és vízvédelmi, valamint a polgári védelmi szakterületek hatósági, szakhatósági eljárásait a komplex, integrált hatósági tevékenységnek megfelelően a vármegyei és a kirendeltségi hatósági osztályok folytatták le.

Kiemelt figyelmet fordítottunk az eljárások törvényességére, időbeniségére és szakszerűségére.

Valamennyi kirendeltség hatósági osztályán dolgozik olyan munkatárs, aki több mint öt éves szakmai tapasztalattal rendelkezik, felügyelve és segítve a kevésbé tapasztalt kollégák munkáját. Ezzel párhuzamosan évek óta folyik az igazgatóságon a fiatal és nem műszaki végzettséggel rendelkező kollégák műszaki szemléletű felkészítése.

A hatósági eljárások és hatósági ellenőrzések száma összességében csökkenést mutat a 2023-as évhez képest, amely az országosan tapasztalható beruházási kedv hanyatlásával, illetve a hatáskörváltozással hozható összefüggésbe.

A szakhatósági eljárások tekintetében szintén csökkenés volt tapasztalható, időarányosan közel negyedével esett vissza a hatáskörünket érintő kérelmek, megkeresések száma.

A tárgyévben kiszabott bírságok összege közel 7 000 000 forint volt, mely a korábbi évekhez képest csökkenést mutat. Iparbiztonsági szakterületen 3.263.350, tűzvédelmi szakterületen 585.000, vízügyi-vízvédelmi szakterületen 2.858.390 forint bírságot szabtuk ki.

2024. október 01. napjától a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a tűzmegeelőzési hatósági és szakhatósági, a veszélyes üzemek engedélyezését és felügyeletét érintő iparbiztonsági, továbbá a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök a vármegyei kormányhivatalokhoz kerültek át.

A hatáskörváltozást követően a katasztrófavédelem ötven hatósági és szakhatósági hatáskört, illetve igazgatási és operatív feladatot lát el. Tűzvédelmi hatáskörben eljár a kéményseprő-ipari tevékenységgel, valamint a létesítményi tűzoltóságokkal kapcsolatos és a tűzvizsgálati eljárásokban.

Az iparbiztonsági szakterület végzi a veszélyes szállítmányok felügyeletét, a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységet, továbbá közreműködik a veszélyes üzemi gyakorlatok ellenőrzésében, valamint külső védelmi tervezési feladatokban. Ellátja az iparbiztonsági operatív, különösen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseti események kezelésével és a kritikus infrastruktúrák védelmével, továbbá a katasztrófavédelmi mobil laboratóriumok és a sugárfelderítő egységek működtetésével összefüggő feladatokat.

A hatósági-iparbiztonsági feladatellátás fókuszra továbbra is a kockázatok csökkentése, a beavatkozások feltételeinek biztosítása, az ellenállóképesség és a reagálóképesség fejlesztése az emberi élet védelme érdekében.

2.3.1. Tűzmegeelőzési szakterület

A vármegyei szakirányítás a tűzmegeelőzési szakterületen is érvényesült.

Az értékelt időszakban 1 440 hatósági ellenőrzést folytattunk le, melyek során a feltárt leggyakoribb hiányosságok: a villamos, villámvédelmi és tűzvédelmi berendezések felülvizsgálatának, vagy a szükséges javítások megtételének elmulasztása, illetve dokumentálásának hiánya voltak. Az ügyfelek ezeket jellemzően rövid időn belül pótolták, általában a figyelmeztetés és a kötelezés szankció elégséges volt a jogszerű állapot helyreállításához.

Tárgyévben összesen 54 tűzvédelmi bírságot szabtuk ki, ebből a kéményseprő-ipari hatósági eljárások során kiszabott bírságok száma 47, a tűzvédelmi használati szabályok megsértése miatt 7 (oltóvíz kivételi hely eltorlaszolása, kiürítési útvonalakon történő tárolás, leszűkítés stb.) volt.

Igazgatóságunk a tűzvédelmi használati, illetve a tűzoltóság beavatkozásával kapcsolatos előírások alól 11 alkalommal engedélyezett eltérést, kizárólag az azonos biztonsági szintet nyújtó más ellensúlyozó műszaki megoldás vállalása esetén. Az ügyfelek túlnyomórészt magánszemélyek, és az oltóvíz kivételi lehetőség előírt távolsága alóli eltérést kérelmeztek.

Az elvégzett 5 piacfelügyeleti ellenőrzést a BM OKF által meghatározott szempontok szerint hajtottuk végre, ügyelve a termék azonosítását biztosító fényképfelvételek szakszerű elkészítésére, illetve a dokumentáció rövid határidőn belüli felterjesztésére.

A tárgyidőszak október 1-jéig 258 szakhatósági eljárást folytattunk le.

A vármegye északi részén továbbra is komoly beruházási dömping mutatkozik. Az Igazgatóság nemzetgazdasági szempontból kiemelt hatósági- és szakhatósági ügyeinek száma az elmúlt években folyamatos emelkedést mutatott. A kiadott építési engedélyek alapján megvalósult nagyberuházások használatbavételi eljárásai folyamatosan zajlottak. A kiemelt beruházáshoz kapcsolódó hatósági és szakhatósági eljárásunk összesen 55 volt, melyből a hatósági eljárás 39, szakhatósági eljárás 16 ügyet tett ki.

A Kecskemét Déli Iparterületen a környező bértárolási, illetve a rövidtávú gyártási igények kielégítésére számos többcélú csarnoképület létesült. A 2024-es év elején Dunavecscén használatbavételi engedélyezésben alakítottuk ki szakhatósági állásfoglalásunkat az elkészült Schneider Electric gyártó csarnoka és kiszolgáló épületei kapcsán. Ugyancsak eljártunk a megvalósult Mélykúti Kulturális és Sportközpont, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Oktató Kórház új Nővérszálló épületénél. A foktői Viterra Növényolajgyártó Kft. folyamatos tartály- és technológiai fejlesztései szintén meghatározók voltak.

A folyamatosan változó jogi- és műszaki környezet nyomon követése érdekében kölcsönös továbbképzések, előadások megtartására, tájékoztató anyagok elkészítésére kaptunk, illetve küldtünk felkérést a különböző társadalmi szervek, úgymint Agrár-, Építész-, Mérnöki Kamarák, közhasznú egyesületek és egyéb szakmai fórumok részére.

Nem hatósági eszközökkel széleskörű lakosságfelkészítési tevékenységet végzünk minden lehetséges csatornán. A Területi Tűzmegeelőzési Bizottság keretében 13 kontakt rendezvényen vettünk részt, illetve számos tűzmegeelőzési tematikájú ismeretterjesztő anyagot tettünk közzé az online térben és a helyi sajtóban. Mintegy 15 000 főt értünk el közvetlenül. A tájékoztató tevékenységünk célcsoport- és témaspecifikus volt, egész évben a tűzeseti halálozás megelőzése, tavasszal-nyáron az aratás, a szabadtéri tűzgyújtás, az erdőtűzvédelem, ősszel-télen a tüzelő-fűtő berendezések megfelelő használata, az ünnepi dekorációk, a berendezések tűzeseteinek megelőzése - tűzmegeelőzési aktualitásokra fordítva kiemelt hangsúlyt. A munkánk során szorosan együttműködtünk a rendőrséggel, a mentőszolgálattal, az önkormányzatokkal, a nemzeti park igazgatóságával, a kormányhivatallal és számos társadalmi szervezettel. Az utóbbi két évben több száz home detectort osztott ki a lakosságnak a TTB.

Képzéseink közül kiemelkedik az évtizedes múltra visszatekintő Lakiteleki Tűzvédelmi Szakmai Napok, évről-évre több száz fő (2024-ben 400 fő) részvételével. A hagyományos rendezvény célja a tűzeseti ismeretek elemzése, tapasztalatcsere és tudásmegosztás, a választható műszaki megoldások valós tűzeseti viselkedésének bemutatása, illetve a tűzvizsgálati eljárások és módszerek széleskörű ismertetése.

A kéményseprő-ipari közszolgáltatók a vármegyében folyamatos hatósági felügyelet alatt végzik a tevékenységüket. Bács-Kiskun vármegye területén zavartalan és folyamatos volt a kéményseprő-ipari tevékenység ellátása. A nyilvántartás pontos vezetésére komoly hangsúlyt fektetünk, abban 13 szolgáltató szerepel.

2.4. Iparbiztonsági szakterület

Az iparbiztonsági szakirányítás alá rendelt feladatok végrehajtásának tervezése központi és vármegyei belső szabályozókban meghatározott keretek között valósult meg, prognózis specifikusan figyelembe véve a vármegye – szakterületi szempontból releváns – veszélyeztető hatásait, az iparbiztonsági hatósági felügyelet alatt álló, vagy az alá – akár időszakosan is – kerülő gazdálkodó szervezetek tevékenységét, a korábbi évek szakmai tapasztalatait.

A szakirányítási tevékenységet a vármegyei iparbiztonsági főfelügyelő, valamint a kirendeltségek iparbiztonsági felügyelői látták el, a szakterületre vonatkozó jogszabályi előírások, belső szabályozók és a vonatkozó feladatszabások alapján. Tárgyévben összesen 250 iparbiztonsági hatósági ellenőrzést és szemlét, továbbá 193 hatósági eljárást folytattunk le, illetve szakhatósági eljárást/véleményt adtunk ki.

2.4.1. Veszélyes üzemek szakterület

Bács-Kiskun vármegyében 38 veszélyes üzemi körbe tartozó telephely működik. A 2024. október 1-i hatósági hatáskör átadásig a Kat. IV. fejezetének hatálya alá tartozó 38 üzemből, 5 felső küszöbértékű, 12 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, 21 pedig küszöbérték alatti üzem. A 21 küszöbérték alatti üzemből 20 telephely Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (a továbbiakban: SKET) készítésére kötelezett.

A vármegyénkben a gázipari és olajipari, továbbá a gépjárműgyártás területén működő, a Kat. IV. fejezetének hatálya alá tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek kiemelkedő jelentőséggel bírnak. A Zsanai Földalatti Gáztároló (felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem) Magyarország legnagyobb földalatti gáztárolója. A Mercedes Benz Gyár (alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem) termelése a hazai GDP tekintetében is jelentős.

2024 október 1-i hatósági hatáskör átadásig valamennyi jogszabályban, vagy belső szabályozóban meghatározott veszélyes üzemi szakterületi feladatot végrehajtottuk, beleértve a kiemelt veszélyes üzemi értékelési szempontokat is.

Összesen 35 veszélyes üzemi ellenőrzést (ebből 17 alkalommal időszakos hatósági, 16 alkalommal üzemeltetői gyakorlatot, 2 alkalommal pedig egyéb ellenőrzést) folytattunk le.

Az iparbiztonsági hatósági jelenlét a veszélyes üzemi irányultságon túl, üzemmenet folytonossági szempontból is indokolt. Az üzemeltetői gyakorlatok jellemzően jogszabálykövetőek, az üzemeltetők az esetek döntő többségében előre leegyeztetik a tervezett feltételezést.

A tárgyévben végrehajtott veszélyes üzemi szemlék száma 31 (ebből 6 alkalommal üzemazonosítási, 25 alkalommal dokumentáció helyszíni vizsgálati szemlét folytattunk le). Az üzemazonosítási helyszíni szemlék során veszélyes anyagokkal illegális tevékenységet végző telephelyeket nem tártunk fel.

2.4.2. Nukleárisbaleset-elhárítási szakterület

A Paksi Atomerőmű Zrt. működése ugyan másik vármegyében, de Bács-Kiskun vármegye területére jelentősen kihatóan történik. Magyarországon a szél északnyugati irányú fő áramlása a Dunántúl keleti felén és a Duna-Tisza közén érvényesül legjobban. Ez alapján esetleges kibocsátáskor Bács-Kiskun vármegye veszélyeztetettsége jelentős lehet. Az értékelt időszakban is folyamatosan működött a Területi Információs Központ (TIK), az Országos Sugárfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer (OSJER) Radiológiai Távmérő Hálózatának üzemeltetési adatainak vármegyei kezelésére. Az éves ONER gyakorlatokat sikeresen teljesítettük. Az Igazgatóság Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML) 0-24 órás készenlétet tart fent. A KML feladatai közé tartozik a nukleárisbaleset-elhárítási szakterületi tevékenység. E mellett a KML feladata a veszélyes áruk közúti (ADR), vasúti (RID) és belvízi folyami (ADN) szállításának ellenőrzése, a veszélyes szállítmányokkal kapcsolatos káresemények kezelése, illetve a veszélyes üzemek és a létfontosságú rendszerelemek működésének zavarai, eseményeivel összefüggő felderítések, mérések helyszíni elvégzése. A KML a 2024. évben 89 alkalommal került alkalmazásra, melyek során vegyi és

biológiai felderítésre, veszélyes üzemi hatósági tevékenységre, veszélyes szállítmányok ellenőrzésére, vízügyi, vízvédelmi tevékenységre, közérdekű bejelentés kivizsgálására, illetve a gyakorlatokon való részvételre került sor.

2.4.3. Veszélyes szállítmányok szakterület

Vármegyénk sajátossága, hogy az ország valamennyi vármegyéjében előforduló veszélyes áruk közúti (ADR) szállításából eredő kockázatok mellett, markánsan megjelennek a veszélyes áruk vasúton (RID) és belvízi folyami úton (ADN) történő szállításából adódó kockázati tényezők is.

Előzőek ismeretében kiemelt figyelmet fordítunk a veszélyes áruk szállításából adódó kockázatokra, azok módszeres elemzésére és iparbiztonsági hatósági felügyeletére. A vármegyénkben lévő 4 közúti és 1 vasúti határátkelő schengeni külső határ. Az országos ellenőrzési akciók (DISASTER ADR, RID, ADN) tapasztalatai alapján az Igazgatóság is rendszeresen szervezett valamennyi kirendeltség és a társhatóságok bevonásával veszélyes áru szállítási ellenőrzési akciókat. Az Igazgatóság és alárendelt szervei tárgyi időszakban 168 alkalommal hajtottak végre VÁSZ ellenőrzést. Az ellenőrzések során 2273 járművet (756 jármű tartozott a VÁSZ szabályok hatálya alá) és 38 telephelyet vizsgáltunk meg. Az ellenőrzések összesen 22 szabálytalan járművet/telephelyet tártak fel.

Az ADR közúti szállítási morál javuló tendenciát mutat, a RID vasúti szállítási morál 2019-2020-ban szignifikánsan javult, majd 2021-2023. években ismételten romló tendencia után 2024. évben újra csökkentek a szabálytalanságok. A veszélyes áruk szállításával összefüggő események ismételten növekvő tendenciát mutatnak, 2019. évben 6, 2020. évben 2, 2021. évben 3, 2022. évben 1, 2023. évben 4, 2024. évben 6 (5 közúti, 1 vasúti) a veszélyes áruk szállításához kapcsolódó esemény fordult elő.

A veszélyes áru szállítások ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok miatt indult elsőfokú hatósági eljárások szállítási ágazatonként az alábbiak:

ADR 10 db, RID 1 db. Az elsőfokú hatósági döntések ellen az érintettek nem éltek jogorvoslati kérelemmel. Az első fokon kiszabott bírságok összege 4 027 175 Ft.

2.4.4. Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme szakterület

Az Igazgatóság az ágazati kijelölő hatósági hatásköréből adódó feladatokat maradéktalanul végrehajtotta a 2024. évben is, az év folyamán 5 esetben folytattunk le hatósági eljárást. A szakterülethez kapcsolódó adatbázisok naprakészek.

Vármegyénk közigazgatási területét érintően 8 ágazatban közel 80 kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemel.

November hónapban került sor az egyik kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerelem komplex gyakorlatára, mely „megfelelt” minősítést kapott.

A 2024. évben 1 kijelölt rendszerelem esetében következett be rendkívüli esemény.

Az Igazgatóság a 2024. évben is rendszeresen kapcsolatot tartott a kijelölt üzemeltetőkkel a gördülékenyebb együttműködés, a gyorsabb információáramlás, valamint a közös beavatkozások eredményesebbé tétele érdekében, melyek közül kiemelendő az EDR rádiók használatával kapcsolatos egészségügyi létesítmények üzemeltetőinek felkészítése.

2.5. Vízügyi, vízvédelmi szakterület

A beérkező éves ügyiratforgalom az utóbbi években átlagosan 8000-9000-re volt tehető. A hatáskörváltozással a teljes vízügyi és vízvédelmi hatáskör a kormányhivatalhoz került.

A hatáskör-változást megelőzően a vízügyi és vízvédelmi hatóság a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével, a felszíni-, felszín alatti vizek mennyiségi-, minőségi védelmének érdekében végezte hatósági, illetve szakhatósági tevékenységét.

2024. évben határozattal lezárt összes hatósági eljárás száma 317 volt, továbbá szakhatósági állásfoglalást 204 esetben adtunk ki.

A jogorvoslattal érintett eljárások száma évek óta elenyésző, 2024-ben elsőfokú döntés ellen fellebbezés nem érkezett.

Nagy figyelmet fordítottunk a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyek kezelésére. 2024. évben 22 kiemelt beruházást érintően folytattunk le hatósági eljárást. A hatósági eljárások többsége az ivóvízminőség-javítás, szennyvízelvezető- és szennyvíztisztító beruházásokhoz kapcsolódott, emellett országos illetékességgel eljáró vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörben a Budapest-Belgrád vasútvonal hazai szakaszához [Soroksár (bez.) – Kelebia (országhatár) vasútvonal] kapcsolódó eljárásokat is lefolytattuk.

Az Igazgatóságon – az illetékességi területünkől adódóan – kiemelt jelentőséggel bírt az öntözőtelepek engedélyeztetése is.

Feladatot jelentett a 2024. évben a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtési ellátására a közérdekű szolgáltatók kijelölése 1 esetben. A közreműködésünkkel jelentősen javult a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz közszolgáltatás önkormányzatok általi önkéntes szerződéskötési- és rendeletalkotási tevékenysége a vármegyében.

A hatóság ütemezetten végezte az I., II., III., IV. felügyeleti kategóriába tartozó vízálléscímények vízügyi felügyeleti ellenőrzését, annak keretében pedig a vízálléscímények üzemeltetése során a vonatkozó jogszabályokban, illetve engedélyekben foglaltak betartását, melynek érdekében 37 felügyeleti ellenőrzésre került sor, mely feladat végrehajtását nagymértékben támogatták a hivatásos állományú kollégák.

Az ún. „nitrát” ellenőrzésekkel kapcsolatosan a kiadott módszertani útmutató szerint hajtottuk végre az ellenőrzéseket a beérkezett adatlapok alapján.

Az ütemezett ellenőrzéseken túl a közérdekű bejelentések, valamint a bekövetkezett vízminőségi események kivizsgálásánál került sor helyszíni jelenlétre. Éves szinten átlagosan 15-20 közérdekű bejelentés kivizsgálása, illetve mintegy 5 vízminőség-védelmi esemény helyszíni vizsgálata történt meg.

A vízügyi és vízvédelmi helyszíni ellenőrzések száma és a területi jelenlét érezhetően növelte az állampolgárok jogkövetését. Nagyobb számban kérelmezték a lejárt engedélyek kiadását, a változások vízjogi engedélyeken történő átvezetését, a szüneteltetési vagy a megszüntetési engedélyek kiadását.

2.6. Főügyeleti Osztály

2024-ben összesen 4402 adatlapot kezelt a műveletirányítás, mely 2019. óta a második legmagasabb adat. A műszaki mentések aránya 35%-kal haladta meg a tűzeseteket. A tömeges események száma és gyakorisága évről-évre emelkedő tendenciát mutat, a korábban tavasszal és nyáron jelentkező, időjárással összefüggő esetek az utóbbi időszakban már az év bármely hónapjában előfordulhatnak. Az ügyelet 2024-ben összesen 751 eseményt kezelt szélsőséges időjárással kapcsolatban.

A KMSZ 2024-ben 166 káresethez vonult, melyből 36 esetben vette át az irányítást. A káresetek átvételének aránya 2024-ben 22%.

A vármegyei állomány évente több alkalommal tömeges eseménykezelési gyakorlaton vesz részt. Ennek metodikáját folyamatosan a változó körülményekhez kellett igazítani. A technikai probléma esetén alkalmazandó eljárásrend gyakorlatai lehetővé tették az ügyeleti automatizmus kialakulását. Az informatikai alkalmazások kezelése készség szintű, ennek fenntartása mind egyéni, mind szervezeti szinten biztosított.

3. Humán szakterület

A kecskeméti laktanya 2023. októberi átadásával az Igazgatóság, a Kecskeméti Katasztrófavédelmi Kirendeltség, valamint a Kecskeméti Hivatásos Tűzoltóparancsnokság állománya egy korszerű, modern épületbe költözött.

A toborzás a fluktuációra tekintettel a bérgazdálkodás figyelembevételével folyamatos volt. 2024. februárban 11 főt iskoláztunk be tűzoltó szakképzésre, akik 2024. júliusban kezdték meg a szolgálatellátást.

Az Igazgatóság részt vett az országos közfoglalkoztatási programban, mint közfoglalkoztató, melynek keretében összesen 36 fő foglalkoztatása valósult meg.

Az Igazgatóság állományából több személy részesült elismerésben, 2 fő kapott rendkívüli helytállásért érdemjelet, 3 fő miniszteri elismerésben, 51 fő főigazgatói elismerésben, 7 fő főigazgatói pénzjutalomban részesült, valamint 1 fő önkormányzati elismerést kapott.

A személyi állomány képzésekre, továbbképzésekre történő beiskolázásáról a jogszabályok által előírt képesítési követelményeknek való megfelelés érdekében ütemezetten, a képzést folytató intézmények által biztosított lehetőségek, illetve a szakmai igények alapján gondoskodtunk.

A központilag meghatározott képzések mellett a helyi sajátosságok, szakterületi igények figyelembevételével hoztuk létre képzési programjainkat.

Az Igazgatóság támogatja - az utánpótlás biztosítása érdekében - a kollégák felsőfokú szakmai végzettségének megszerzését. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet levelező tagozatain, valamint mestervezető képzésén is folytatnak tanulmányokat kollégák. 2024-ben 7 fő szerzett felsőfokú képzettséget, valamint 6 fő nyert felvételt az Intézet valamely szakára.

Az Igazgatóság állományának egészségügyi és pszichológiai vizsgálatát a Csongrád-Csanád Vármegyei TEPMEK látja el. Az állomány egészségügyi, fizikai és mentálhigiénés állapota jó, több országos versenyen is dobogós helyezéseket értek el kollégáink.

4. Kommunikáció

Az Igazgatóság elsődleges feladata a káresemények bekövetkezésének megelőzése, ehhez szorosan kapcsolódik a kommunikációval kapcsolatos feladatellátás, a tudatos lakosságtájékoztatás. Ezáltal a kommunikáció legfőbb célja az, hogy a szakmailag helytálló, mégis könnyen értelmezhető anyagok minél szélesebb körben eljussanak a célközönséghez. Az üzeneteknek a célja, hogy megerősítsék az állampolgároknak az öngondoskodás fontosságát maguk, családjuk és környezetük biztonsága érdekében. A média figyelemmel követi a megelőzési témában kiadott közleményeinket és azokat átveszi.

A vármegyében négy rádióadóval (Rádió 1 Gong, Korona FM, Bajai Rádió, Rádió Smile), helyi televíziókkal, helyi internetes hírportálokkal, a vármegyei terjesztésű napilappal (Petőfi Népe), összesen 23 média 50 újságírójával, riporterével tartunk kapcsolatot. A szerkesztőségekben történt személyi változásokra gyorsan reagáltunk és felvettük a kapcsolatot az új partnerekkel.

A káresemény-kommunikációnál a média munkatársai telefonos-, és személyes nyilatkozat formájában kaptak információt, valamint használják a VÉSZ alkalmazást és az abban szereplő információkat egyeztetjük.

A rendőrség szóvivőjével és a referensekkel napi szintű a kapcsolattartás.

A kommunikációs feladatok közé tartozik az Igazgatóság honlapjának szerkesztése, naprakészen tartása is a szakterületek közreműködésével. A média használja a honlapra feltöltött, fotókkal illusztrált lakosságtájékoztató anyagokat, közleményeket, az igazgatóság életéről és káresetekről szóló cikkeket. Kiemelt figyelmet fordítottunk a tartalmak akadálymentes megjelenítésére.

BM OKF hivatalos Facebook és Instagram felületein rendszeresen megjelenünk. A média képviselői és az állampolgárok is nyitottak a szakmailag helytálló, mégis könnyen értelmezhető anyagokra, valamint a kulisszatitkokról, izgalmas eseményekről készült tartalmakra. Célunk, minél több igényes, színvonalas anyagot készíteni a tűzoltóságok bevonásával.

A 2024. évben összesen 6889 sajtómegjelenésünk volt, amelyből 231 volt sajtóközlemény, és 466 esetben tettünk szóbeli nyilatkozatot. Sajtótájékoztatót összesen 1 alkalommal tartottunk.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
35300/1004-3/2025.ált.